

Millorant la qualitat de vida de les persones grans

Benvingudes, això és casa vostra.

Bon dia Sr. Carné, moltes gràcies per deixar que us fem aquesta entrevista.

Què és la Fatec? Quines són les principals activitats que desenvolupa la federació?

La Fatec és la federació d'associacions de gent gran de Catalunya. És una entitat formada tota per voluntaris i que té com a objectiu prioritari ajudar a la gent gran a ser gent activa, gent participativa, gent que estigui molt amb la societat. Per tant planifiquem com a objectiu general accions i activitats per a potenciar la gent davant de la societat. Quan ens jubilem pot ser que ens quedem una mica aturats, no sabem què fer i l'objectiu que volem la nostra federació és que sigui gent molt activa i molt participativa, que facin coses, que no es quedin tancats a casa. Que vagin al carrer, que surtin, que estiguin reunits com nosaltres, que vagin a buscar els néts a l'escola, que s'apunten a una coral, que s'apunten a fer macramé, a fer pintura o a fer anglès o el que sigui. Que siguin gent activa. Aquest és l'objectiu general les quals estem treballant nosaltres des d'aquí.

Es com que la gent gran se sentin joves?

Exacte, el que volem, saps què passa, que la gent cada vegada vivim més anys i cada vegada vivim amb més bon estat de salut. Què vol dir això? Doncs abans quan la gent es jubilava, quan els meus pares es jubilaven amb 65 anys i al cap de 5 o 6 anys es morien perquè ja eren molt grans. Avui en dia la vida es va allargant i per tan amb aquests moments la gent vivim més anys i quan et jubiles encara tens ganes de fer coses. I el que volem és transmetre aquest missatge a la societat que la gent no es quedi a casa i que no es quedin tot el dia mirant la tele sinó que surtin al carrer i que facin activitats i que al Banc dels Aliments vagin a recollir aliments per la gent que ho necessita i que vagin a fer companyia una altre persona gran, etc., etc. Aquest és l'objectiu que nosaltres pretenem des de la nostra federació. Això no ho fem sols, ho fem conjuntament amb altres entitats, com la Taula del Tercer Sector, entitats que formen part del Consell Assessor de la Gent Gran de Catalunya, o que formen part de plataformes a nivell internacional a més fem reunions amb el president de la Generalitat fins a l'últim conseller, tant a nivell de Catalunya com a nivell estatal amb tots els diputats catalans que estiguin a Madrid o els euro diputats que estan a Brussel·les i constantment ens estem relacionant.

Què us va fer decidir formar part de Fatec?

Mira, coses de la vida. Doncs jo quan em vaig jubilar em venia al cap de fer moltes coses i a mida que va passant el temps t'adones que tots aquests projectes que

tenies no acaben de prosperar i a vegades busques alguna activitat que et pugui omplir el temps buit que et queda. D'una forma molt però molt casual a través del diari vaig conèixer la Fatec, vaig venir aquí, van rebre'm amb els braços oberts, vaig començar a parlar amb ells i començar amb activitats d'una cosa o d'una altre i mica en mica doncs em vaig involucrar amb tot el que és el projecte i el que és la Fatec que us explicava abans i bé, darrerament doncs m'han fet ara el president de la federació. Jo mai pensava, quan era un treballador en actiu, que el meu futur com a persona gran seria treballar a una entitat per fer coses per la gent gran.

Us agrada la feina que feu a la Fatec?

Sí i tan! Si no, no hi seria. Aquest és el gran avantatge que tenim els voluntaris, ja que quan tu ets un treballador en actiu, has de fer la feina perquè és el teu futur i, a més a més, ho necessites, necessites treballar perquè has de portar a casa teva un sou. L'avantatge que tenim els voluntaris és que

no depenem de ningú, simplement de la societat i les coses les has de fer a gust i t'has de sentir molt ple, precisament doncs per exemple fent aquesta feina que estic fent doncs no sabia res de gent gran i he après moltíssim i ara em sento molt satisfet i orgullós de la feina que estic fent a la federació i doncs em sento molt content. Sobre tot quan les coses funcionen bé et sents molt satisfet de la feina. És evident, sinó no hi seria. És el gran avantatge d'actuar com a voluntari, que no et deus a ningú, et deus a tu mateix i a la societat. Però si algun dia algú ha vingut i ha començat a treballar i no li ha agradat la feina doncs ha deixat de venir i no passa res. Per això jo crec que tota la gent que estem aquí és que estem molt enamorats de la nostra feina i si no, no hi seriem.

Sabem que sou de Bell-lloc d'Urgell, un poble del Pla d'Urgell. Ens podeu explicar què és el que més us agrada del vostre municipi?

Bé, jo he nascut evidentment a Bell-lloc d'Urgell que és el meu poble i per tan aquí hi tinc totes les arrels i records dels meus avantpassats. Aleshores jo vaig marxar de Bell-lloc quan tenia 18 anys i anava a buscar feina a Barcelona, però les arrels són allà i doncs vulguis o no vulguis, tots els sentiments, els pares, els germans, els familiars, els amics de la infància i aleshores bé és el meu poble i el sentiment que tens en motiu d'un poble o d'un país d'on tu has nascut doncs et sents molt d'allà i aquest és el meu cas i jo fa avui fa precisament 51 anys que vaig venir a Barcelona però segueixo sentint-me de Bell-lloc. Visc aquí, la meva dona viu aquí, els meus fills viuen aquí, els meus néts viuen aquí, tinc part de la família aquí però no deixo de tenir família allà i sentir-

me molt orgullós del que és ser de Bell-lloc i tu estimes bàsicament el que és el teu.

Ens podríeu parlar de la vostra professió? A què us dedicàveu abans de la jubilació?

Bueno jo com deia vaig venir a Barcelona. Jo havia estudiat i havia fet peritatge mercantil que és més aviat un tema comptable. I vaig venir aquí a buscar feina, vaig trobar feina amb una multinacional del ram de l'alimentació i vaig començar a treballar amb una feina que era de promocions, una mica de publicitat, i em va agradar molt el que estava fent. Llavors em vaig posar a estudiar publicitat mentre treballava, durant el dia treballava i durant les nits estudiava publicitat. I per tan durant 47 anys sempre he treballat a la mateixa empresa, com deia el ram de l'alimentació i fent activitats de màrqueting, publicitat i promoció. I ho he fet molt a gust i m'ha agradat molt doncs treballar en aquest terreny que com veieu no té res a veure amb la feina que estic fent actualment en una federació com la nostra i és totalment diferent. Abans dedicava temps a fer projectes de promocions de què és e que podríem fer per captar més consumidors i quin tipus de regal els hi podríem fer com els podíem motivar i és una feina que m'agradava moltíssim i m'agradava i sempre la vaig fer. I no té res a veure amb el que estic fent actualment.

Què és el que volíeu ser quan éreu petit? I per què?

Quan era petit bé jo potser el que més pensava que m'agradaria ser és metge. M'agradava ser metge perquè els meus pares tenien un amic que era metge i era de Barcelona però venia a passar temporades a casa els meus pares i quan el veia era per mi com un ídol, una persona que era un gran

savi i sabia moltes coses, que parlava molt bé i a més curava gent però amb circumstàncies bé jo sóc d'una família molt humil, de pagesos, no vaig tenir l'oportunitat de poder estudiar ni ells em podien pagar una carrera i per tan no vaig poder i ara com ho estic veient amb perspectiva molt llunyana potser tampoc hagués sigut capaç d'estudiar la carrera de medicina perquè és una carrera molt, molt, molt complicada i potser no hagués sigut capaç de fer-ho. Però si que de petit pensava que m'agradaria ser metge i potser perquè tenia un ídol que era la persona aquesta amic dels meus pares que venia a casa i bé quan parlava, carai tothom l'escoltava i jo pensava que com n'és d'intel·ligent quan que en sap i a més a més curava o si tenies una malaltia et donava un remei i trobava les solucions. I això és el que m'hagués agradat ser a mi de petit.

Quin és el treball que més us ha agradat?

El treball que més m'ha agradat ha sigut jo el que està més relacionat amb la meva vida laboral, amb el món de les promocions i la publicitat. Perquè a més a més després és alguna cosa que puguis veure, és a dir si jo potser hagués estat fent "asientos" comp-

tables doncs hagués estat tancat en un despatx i posant coses al “debe” i al “haber”, fent una entrada, una sortida i fent balanços i coses d’aquestes i tot queda plasmat amb uns papers que estan al teu despatx o estan a la teva feina. Però com que em dedicava al món de la promoció i la publicitat aleshores la feina que jo feia després ho veia, ho veia per televisió i quan ho mirava deia «Si compres no sé què, tindràs no sé què» i quan anava al supermercat a comprar, allò que tu havies desenvolupat ho veies allà, i agafaven i deien «compreu 3 i paguen 2» i coses d’aquestes ho veies plasmat i aleshores et donava la sensació que si al final regalaves una tassa, sortejava un viatge o una cosa quan fèiem la campanya publicitària allò ho veies i allò és una cosa que tu ho havies fet, ho havies inventat tu, ho havies preparat tu i ho veus i això és una cosa que t’omple i per aquest motiu doncs també la diferència és de que potser es estat amb una taula fent “asientos” comptables i després quedava allà i no és visualitza, i per tan d’aquesta manera es visualitza i t’agrada molt. Per això és aquesta la feina que a mi m’ha agradat.

Sr. Carné, tornem a parlar de Fatec. Quina són els moments que us agraden més d’aquesta feina?

Els moments en els quals, fent un paral·lelisme amb l’època laboral, quan veus la feina acabada, una cosa que tu has preparat, ho visualitzes, i, si a més a més té èxit, a la Fatec és exactament igual, preparant una activitat que pugui aportar una millora a un col·lectiu de gent gran, i això es porta a bon terme, això és el que més t’agrada del que estàs fent. Si estàs ajudant a persones a integrar-se a la societat després de la jubilació, això t’omple. Això no és una feina evidentment individual meua, això és una feina d’equip de totes les persones voluntàries que pensen com jo, en aquest cas estem en el mateix vaixell però en aquests moments sóc jo el que dona la cara, però la feina la fem entre tots. Els moments més gratificants són quan has presentat un projecte hi ha donat bons resultats i des de la nostra federació hem fet moltes coses i per posar una exemple, el carnet de conduir, les persones grans ens l’hem de renovar cada 2 anys o 3 anys ens l’havíem de renovar i en canvi, gràcies a un treball que vam fer conjuntament amb tot Europa, ara si estem sans, ens el podem renovar cada 5 anys.

Gràcies a la nostra participació, bé, no solament nostra, hem ajudat a gent amb pocs recursos que tenen una casa, que vagin al banc, que donin la casa com a garantia perquè el banc els hi doni diners i poden continuar vivint encara que siguin grans, una font d’ingressos. Coses d’aquestes que estem fent són les coses que normalment ens gratifiquen. Quan veus el resultat de la feina que estàs fent, que ajuda a algú i això, el que més ens agrada i el que ens interessa a nosaltres. Si estem treballant i al final tens un bon resultat doncs la feina que he fet, tot el temps que hi he dedicat, ha servit

d'alguna cosa. Ha servit perquè la gent faci exercici físic, surtin de casa, se'n vagin a la piscina, no es quedi a casa palplantat de la televisió i que facin activitat i això és gràcies a l'esforç que hem fet i a nosaltres ens agrada.

I els que us agraden menys?

Doncs tot al contrari, que estàs treballant per a una activitat per alguna cosa i pels motius que sigui no prosperen. Si estem treballant per tenir una pensió digne i volem que tothom tingui una pensió digne i no ho aconseguim doncs això és realment el que menys t'agrada, quan no pots aconseguir el que et proposes, tens un objectiu i aquest objectiu que vols és quedar bé, és a dir, si estàs estudiant, estàs treballant en un treball i l'estàs fent bé i treus una bona nota. Però què és el que menys t'agrada doncs que després de tot el que has estat fent i posant-hi tot l'esforç no treguis la bona nota, doncs per a nosaltres és igual. No aconseguir l'objectiu després d'haver-hi treballat doncs això és el menys ens agrada.

Us agradaria canviar o millorar alguna cosa a Fatec? Quina?

Sí, evidentment. Jo crec que ens agradaria millorar moltes coses. El que més ens agradaria és que tota la gent jubilada fos conscients de tot el que podem fer, i per això les nostres directrius, les nostres ganes de treballar, es que la gent treguin bon resultat. Què ens agradaria trobar? Que la gent hi participés més, que aquí hi hagués molts voluntaris, perquè de projectes n'hi pot haver molts, però si no hi ha gent que hi pugui treballar, no es poden portar a terme. Nosaltres representem tots els casals i llars de jubilats de Catalunya, i voldríem que ens ajuntéssim tots per fer arribar quines ne-

cessitats hi ha, què es el que voldríem, fer pinya tots junts. El que més voldria és la participació i col·laboració de tota la gent gran de Catalunya.

La gent jove podria ajudar?

Sí, un dels objectius prioritaris que tenim és participar amb la gent jove, i des del principi estàvem molt contents que vinguéssiu aquí. Per dos motius: el primer, que la gent jove entengui la problemàtica de la gent gran, què esperem de la vida, què es el que volem. I a la inversa, que entenguem nosaltres la gent jove. La gent gran ens és difícil d'entendre els joves, i als joves en molts casos els és difícil entendre la visió de la gent gran. Hem de fer un pacte intergeneracional, i que la gent gran i la gent jove facin coses plegades. El bonic seria que quan fem reunions i xerrades hi participés gent jove, perquè tenen una visió totalment diferent de la nostra. La gent gran podem aportar saviesa o experiència, i els joves sou els que aporteu coneixement. Volem que els joves comencin a treballar i a pensar per al dia de demà. Jo he parlat en alguna universitat de projectes de gent gran, i els dic: comenceu a pensar quin futur podeu tenir vosaltres. Quan t'escolten, et diuen: a mi em queda... mare de Déu fins que jo sigui gran, primer de tot he d'acabar la carrera, he de trobar feina, he de construir la meva família, la meva llar, i després, en tot cas, ja vindrà tot això. La vida és tan ràpida que no te n'adones i ja ets aquí.

Ens interessa participar i fer projectes amb gent jove, i n'hem fet un que es diu "Avi, àvia, aporta'ns el teu saber a l'escola." Consisteix que un avi vagi a un escola i expliqui quina era la seva activitat. Imagineu que els meus néts em diuen d'explicar què feia l'avi quan era jove. Jo puc explicar el que us he

explicat a vosaltres: jo feia promocions, com ho feia, com ho deixava de fer, com ho inventava, com ho ideava, com ho podíem comunicar. Això ho expliquen els avis als nets. Algunes vegades és fer coses conjuntes: imagineu-vos fer una cantada per Nadal, a la trobada de final de curs, segur que fèieu un festival on venien els pares a veure-us com actuàveu, doncs fer una cançó junts els avis i els néts, fer coses conjuntes. Aquí estem treballant molt amb entitats com el Consell Nacional de la Joventut de Catalunya, que és una entitat com la nostra però de joves, i treballem i fem coses plegats. És una bona pregunta això dels joves, perquè ja m'agradaria que cada dia vingués gent jove, per aprendre d'ells i que ells veiessin quines són les nostres necessitats.

A què dediqueu el vostre temps lliure?

Malauradament ara de temps lliure me'n queda poc, perquè la Fatec n'ocupa bastant, però m'agrada molt llegir, llegeixo bastant, i en aquests moments m'haig d'ocupar dels néts: tinc tres néts i m'ocupo molt temps. Els matins sóc aquí i a les tardes m'ocupo dels néts, llegeixo o continuo fent activitats d'aquí. Els caps de setmana que puc me'n vaig a Bell-lloc, que és el meu poble, per a

estar en el meu entorn, la meva família, els meus amics, i poder gaudir de la vida de poble amb pau i tranquil·litat. De temps lliure en aquests moments en tinc poc. Quan et jubiles, en tens molt de temps lliure i necessites ocupar-lo en alguna cosa, i una de les ocupacions que tinc és la Fatec.

Considerem que la nostra societat valora prou la vellesa?

La societat en general diem que ens discrimina, que ens discrimina molt. Perquè els grans formen part d'un col·lectiu que quan hi ha una activitat o alguna cosa és molt difícil participar, en tots els sentits. Sinó mireu per exemple els polítics, vosaltres els veieu grans, però no són tan grans, per nosaltres són gent jove ja que són més joves que nosaltres. El que nosaltres veiem és que la societat està discriminant la gent gran de moltes maneres, a nivell de salut, moltes vegades quan tu vas a un centre o a un hospital i tens un tipus de malaltia, potser heu sentit parlar als vostres pares o als vostres avis i diuen, no, no, com que ja és tan gran, ja no li podem fer aquest a operació, que farien segurament a vosaltres o a una persona més jove. Algunes vegades necessites diners per poder fer un arranjament a casa teva i vas al banc a demanar un préstec i el banc et diu no, perquè l'has de tornar al cap d'uns anys, i com que ja ets gran difícilment ho podràs aconseguir. En alguns casos participar com a voluntariat és complicat segons l'edat que tinguis, perquè nosaltres tenim una assegurança, si un dia cau una peça d'aquestes i et fa mal et poden curar i indemnitzar. Però segons quina edat tens ja no t'ho cobreix.

Estem en un fase de la vida en què la societat com a tal ja no ens veu amb bons ulls, som persones dependents, vol dir que no es

poden valdre en molts casos per nosaltres mateixos i per tant necessitem el suport de la societat. I haureu sentit parlar que en alguns casos que l'avi o la persona gran l'han portat a una residència i no els va a veure ningú, i estan allà sols, o estan a casa sols tot el dia. La gent gran és una càrrega per la societat. Hem de pagar pensions, medicines, dependència, hospitals, perquè com que tenim més anys som més fràgils i tenim més possibilitats de tenir més malalties i fer-nos mal. Per tant la societat s'ha de de sensibilitzar moltíssim que els grans som persones normals, però amb més anys, i per tant més riscos de tenir malalties. No sé si us contesto el que em pregunteu, si no ho dic prou clar intentaré explicar-vos-ho d'una altra manera.

Què caldria demanar als govern com a prioritari per a millorar la vida de les persones grans?

Precisament això que us deia, contrarestar aquesta espècie de discriminació que tenim les persones grans. Els grans demanem tenir un envelliment digne. Els governs s'haurien d'esforçar a crear polítiques perquè la gent gran pogués ser més participativa a la societat. Polítiques en el sentit de fer clubs o llocs de trobada de gent gran. La lluita que tenim des de la Fatec és que no voldríem mai que quan m'aixeco de casa avui tot el que haig de fer es anar a passejar per la rambla i donar menjar als coloms. Voldríem que el govern impulsés una activitat. Improviso i poso com a exemple: tu el que has de fer cada dia és anar a caminar, com a mínim

mitja hora cada dia. I que el metge et col·loqui un aparell que demostris al cap de quinze dies que has caminat aquesta mitja hora. Crear polítiques perquè sigui així. O com l'exemple que dèiem de l'Avi àvia a l'escola, doncs que un cop a la setmana un avi vagi a parlar amb els nens a l'escola. Que potser una àvia els ensenyi com han de cuinar amb herbes, un avi potser com s'han de plantar els tomàquets o melons, o cuidar les gallines, o com es fan punts de macramé. O si sóc fuster, com es fa una fusta, com es fan els troncs, etc. Potser des del govern podrien impulsar aquestes activitats.

Perquè el pitjor que hi pot haver és ja t'ajudarem," una persona més o menys dependent, i una persona que li va a fer una estona de companyia a casa, i no és l'objectiu aquest. L'objectiu és que aquesta persona es pugui reintegrar a la societat, que hi pugui participar: sortir, portar-la a fora, anar a caminar, a passejar, anar a un lloc on es pugui socialitzar, parlar amb altres persones, que pugui parlar de les seves històries, dels seus néts. Els avis habitualment parlem dels néts. Això es fa a nivell de socialitzar-se, la gent si se socialitza i fa activitats també els millora l'estat de salut. Si un està sense fer res cau en una depressió i a més a més cau malalt. Fer una activitat és millor que estar assegut a casa tot el dia, davant el televisor. Ara, jo sempre dic, si un es feliç mirant un programa de televisió tot el dia, deixem-lo ser feliç, no som ningú nosaltres per dir que no en sigui. Al govern el que li demanem que impulsi activitats, que els animi a sortir.

Preguntes exprés

Dolç o salat?

Jo sóc de dolç.

Peix o carn?

Més de peix que de carn.

A l'hora de triar un llibre, fantasia o realitat?

Sóc més de fantasia.

Llibre preferit?

Sempre és l'últim que estic llegint. L'últim que estic llegint aquest és el més maco, perquè els altres ja els has llegit, ja són història, i aquest és novetat. I no cal que sigui d'un autor famós, en aquests moments estic llegint un llibre que és d'una coneguda, Carme Turrón, que es diu "Zona fosca" i m'està entusiasmant. I no és un persona coneguda.

Viure a la ciutat o al camp?

És una bona pregunta, no sabria què respondre't. Jo sóc de camp i visc a ciutat, i el que m'agradaria és compaginar-ho. Si he de triar, m'és difícil.

Estiu o hivern?

Estiu.

Mar o muntanya?

Muntanya.

Nit o dia?

Dia.

Quin és el vostre color preferit?

Vermell.

Música clàssica, pop o rock?

Clàssica. Sóc de clàssic perquè sóc gran però la meva família entre ells la meva filla que és violinista i professora de música, tinc el meu gendre que és compositor i pianista, i tinc una altra filla que és pianista.

Tauleta o ordinador?

Ordinador, perquè de tauleta no en tinc. Ara m'ho estic pensant, m'agradaria tenir una tauleta.

Sol o ombra?

Ombra. En dir sol i ombra... jo crec que les coses no són ni sol ni ombra, però on prefereixo estar jo prefereixo estar a l'ombra, no m'agrada estar al sol, no m'agrada estar en primer lloc. Jo ara sóc el president aquí però m'agradaria més estar a l'ombra, no estar en primer pla.

Blanc o negre?

Sóc més de grisos. No m'agraden els punts llunyans, ni tot blanc ni tot negre, m'agraden més els termes mitjans, els extrems no són bons.

Altres qüestions

Hi ha més "Fatecs" a Espanya?

D'entitats de gent gran n'hi ha més. Aquí a Catalunya som la més important, perquè els nostres associats són més de 700 casals a tot Catalunya. Perquè entengueu el volum estem al voltant de 400 mil persones que representem el col·lectiu de persones. Només som àmbit de Catalunya. En l'àmbit estatal potser n'hi ha d'altres, però a Catalunya som la de referència. Ens han declarat entitat de lobby i de pressió, això vol dir que el govern té l'obligació d'escoltar-nos. Dins la societat civil catalana som una entitat de referència important.

Més o menys quants anys fa que existeix Fatec?

Fa exactament 33 anys, es va fundar l'any 1983. Aquest any en farà 34.

Quants anys es pot ser president?

Aquí tenim unes normatives sobre qui pot ser president. El nomena l'assemblea, és una reunió a la qual assisteixen representants de tots els casals de Catalunya. Es presenten candidatures i es voten. El president pot tenir com a màxim 2 mandats, cada mandat és de quatre anys. En casos molt molt excepcionals pot arribar a tenir un tercer mandat. El president que hi havia fins ara ho feia molt bé, però ja estava en el tercer mandat i no podia repetir. Aleshores vaig presentar la meva candidatura i em van elegir a mi, ara tinc el mandat per quatre anys.

Moltes gràcies pel vostre temps